ŽIVNOSTNÍCI AKO JEDEN Z INDIKÁTOROV CHUDOBY NA PRÍKLADE NITRIANSKEHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

Ján Veselovský

Abstract

Natural persons - contractors, not recorded in the business register contain sole tradesmen, self-employed farmers, and persons with liberal profession (e.g. doctors, lawyers, artists). Trades in the cities are characterized by doctors, artists or workers working on a trade. In municipalities trade services and self-employed farmers dominate. It is expected that licensed trade increases income, reduces unemployment and increases the quality of life thereby reducing the threat to the slide to the risk of poverty. The aim of this paper is to present and assess the number of tradesmen in the Nitra Region as one of the indicators of poverty.

Keywords: poverty, indicator, district, region, tradesmen

Úvod

Živnostníkov zaraďujeme medzi podnikateľov, pričom sú spravidla menej vystavení riziku chudoby ako zamestnanec prípadne nezamestnaná osoba. Pri tomto ukazovateli sme sledovali počet živnostníkov na 100 obyvateľov produktívneho veku. Fyzické osoby – podnikatelia, nezapísaní v obchodnom registri, zahŕňajú živnostníkov, samostatne hospodáriacich roľníkov a osoby so slobodným povoláním (napr. lekári, advokáti, umelci). V mestách sú živnosťami charakteristickí predovšetkým lekári, umelci, rôzne slobodné povolania alebo robotníci pracujúci na živnosť. Vo vidieckych obciach dominujú živnostenské služby a samostatne hospodáriaci roľníci.

Zaradenie do živnostenského stavu umožňuje osobám výrazne zvýšiť ich finančný príjem a tým odvrátiť ich prípadný prepád do skupiny obyvateľstva ohrozeného chudobou. Táto skutočnosť platí dovtedy, kým si živnostník počas svojho produktívneho veku odvádza dostatočné množstvo finančných prostriedkov poisťného do fondov. Pred zmenou legislatívy (v roku 2013) až 80% samostatne zárobkovo činných osôb v Slovenskej republike (cca 200 000 pracujúcich) vykazovalo príjem na úrovni minimálneho vymeriavacieho základu (cca 320 €/mesiac). To zapríčiňuje nízky finančný príjem v dôchodkovom veku a reálnu možnosť zaradiť sa do skupiny obyvateľstva ohrozeného chudobou. Zmena legislatívy - zvýšenie minimálnej sadzby poisťného (zabezpečenie dôstojnejšieho dôchodku) spôsobila výrazný pokles počtu živnostníkov (rok 2012 – 367 506 živnostníkov, rok 2013 – 342 369 živnostníkov) na úkor následného nárastu počtu spoločností s ručením obmedzeným z 145 128 v roku 2012 na 162 562 v roku 2013.

Indikátor chudoby vychádza z možnosti zvýšenia príjmov (počas vykonávania živnosti), zníženia nezamestnanosti a následne zvýšenie kvality života a tým znížením hrozby sklúzuť k riziku chudoby.

Rôznym zmenám a premenám chudoby sa venoval Džambazovič (2000). Problematike merania chudoby, nerovnosti ako aj sociálneho vylúčenia sa zaoberali Džambazovič (2004) a Mareš (1999). Chudobou rómskeho etnika, ich nezamestnanosťou ako aj kvalitou života v priestore Československa ako aj Slovenskej republiky sa venovali autori Radičová (2001), Chalupa, Hübelová (2008) a Šolcová (2012). Chudobou v priestoroch okresoch Slovenskej republiky ako aj meraním chudoby, popisom konceptov a atribútov chudoby sa zaoberal Michálek (2000, 2004, 2005). Chudobou na príklade Nitrianskeho samosprávneho kraja sa zaoberal Veselovský (2012).

Cieľom príspevku je poukázať na počet živnostníkov v Nitrianskom samosprávnom kraji ako jeden z indikátorov chudoby.

Vývoj počtu živnostníkov

V Nitrianskom samosprávnom kraji (NSK) pripadá v priemere na 100 obyvateľov v produktívnom veku 8,93 živnostníkov, pričom ich počet má v posledných rokoch stagnujúci trend. Kým v roku 2001 na 100 obyvateľov pripadalo približne 7,78 živnostníkov, tak v roku 2008 to bolo o 2,13 viac a to 9,91. Celkovo sa počet živnostníkov zvýšil z 35 411 v roku 2001 na 44 856 v roku 2008 (tab. 1), čiže bol zaznamenaný nárast o 9 445, čo je z pohľadu chudoby pozitívny jav.

Najvyššie hodnoty živnostníkov nad priemerom NSK sú v okresoch Nitra (10,2% - 11 050 živnostníkov), Topoľčany (9,1% - 4 384), Zlaté Moravce (8,97% - 2 462) a Šaľa (9% - 3 148 živnostníkov). Podpriemerné hodnoty zaznamenali okresy Komárno (8,9% - 6 092), Levice (8,3% - 6 176 živnostníkov) a Nové Zámky (8% - 7 461 živnostníkov) (tab. 1 a 2).

V období rokov 2001 – 2008 bola dosiahnutá najnižšia hodnota v roku 2002 v okrese Levice (6,72%, t.z. 5 041 živnostníkov) a najvyššia v roku 2006 v okrese Nitra (11,46%, t.z. 12 138 živnostníkov), čo poukazuje na významný rozdiel (4,72%). Medzi týmito okresmi možno vidieť narastajúci trend tohto indikátora s výnimkou roku 2002, kedy zaznamenali všetky okresy pokles. Priestorové rozmiestnenie sledovaného javu dokumentuje mapa č. 1. Ako je z nej vidieť, najvyššie podiely živnostníkov sa koncentrujú v severnej (okres Topoľčany), severovýchodnej (okres Zlaté Moravce), západnej (okres Šaľa) a centrálnej (okres Nitra) časti kraja. Naopak nízke hodnoty, umožňujúce vytváranie chudoby, sú najvýraznejšie zastúpené vo východnej (okres Levice) a juhovýchodnej (okres Nové Zámky - obvod Štúrovo) časti kraja. Fragmentovite ich môžeme nájsť aj v okresoch Komárno, Nitra, Zlaté Moravce a Topoľčany - no ich početnosť nie je výrazná (1 až 2 obce v okrese).

Tab. 1: Počet živnostníkov v okresoch Nitrianskeho samosprávneho kraja (NSK) (2001 - 2008)

Table 1: Number of tradesmen in the districts of the Nitra Self-governing Region (NSR) (2001 - 2008)

Okres/kraj	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Ø 2001-2008
NR	9 781	9 260	10 369	11 172	11 524	12 138	12 132	12 029	11 050
ZM	1 890	1 927	2 231	2 469	2 625	2 852	2 861	2 843	2 462
TO	3 680	3 683	3 986	4 289	4 510	4 956	4 959	5 009	4 384
SA	2 815	2 635	2 906	3 192	3 294	3 476	3 470	3 399	3 148
NZ	6 586	6 296	7 097	7 673	7 808	8 073	8 086	8 072	7 461
KN	5 488	5 170	5 719	6 059	6 235	6 633	6 721	6 712	6 092
LV	5 171	5 041	5 687	6 472	6 472	6 842	6 855	6 872	6 176
NSK	35 411	34 012	37 995	41 326	42 468	44 933	44 905	44 856	40 783

Zdroj: Rakovská, 2009

Tab. 2: Počet živnostníkov na 100 obyvateľov (%) v NSK (2001 - 2008)

Table 2: Number of tradesmen for 100 inhabitants (%) in the NSR (2001 - 2008)

Okres/kraj	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Ø 2001-2008
NR	9,41	8,86	9,87	10,6	10,91	11,46	11,45	11,40	10,26
ZM	7,09	7,23	8,34	9,21	9,76	10,57	9,62	10,01	8,97
TO	7,81	7,77	8,38	8,98	9,44	10,39	9,38	10,66	9,1
SA	8,17	7,6	8,33	9,11	9,38	9,91	9,98	9,55	9
NZ	7,04	6,73	7,57	8,18	8,32	8,62	8,68	8,61	8
KN	8,01	7,55	8,35	8,85	9,11	9,7	9,72	9,99	8,9
LV	6,92	6,72	7,56	8,58	8,58	9,1	9,21	9,47	8,3
NSK	7,78	7,49	8,31	9,07	9,36	9,94	9,46	9,91	8,93

Zdroj: Rakovská, 2009

Živnostníci ako indikátor chudoby

Pre lepšie hodnotenie obcí sme počty živnostníkov rozdelili do piatich intervalov (tab. 3). Pozitívne hodnoty pre zníženie chudoby (nadpriemerné počty živnostníkov) v sebe generuje piaty interval obsahujúci 39, t.z. 11% obcí kraja.

Najrozšírenejší je v severnej (okres Topoľčany – 10 obcí), severovýchodne (okres Zlaté Moravce - 6), severozápadnej (okres Nitra - 10) a východnej (okres Levice - 8 obcí) časti kraja. V okrese Topoľčany sem patria obce napr. Solčianky (10,84%), Jacovce (11,06%), Rajčany (11,6%), Belince (13,19%), Tovarníky (14%), Krušovce (10,45%). V okrese Nitra dosahujú najvyšší počet živnostníkov obce napr. Golianovo (10,12%), Výčapy-Opatovce (10,82%), Pohranice (10,78%), Nitra (11,93%), Báb (12,06%), Veľký Lapáš (13,01%), Malý Lapáš (17,41% - najvyššia hodnota v kraji) živnostníkov. V okrese Levice okrem mesta Levíc (10,24%) do tohto intervalu možno zaradiť obce Horná Seč (10,3%), Vyšné nad Hronom (10,95%).

Mapa 1: Živnostníci v obciach NSK

Map 1: Tradesmen in the municipalities of the NSR

Tab. 3: Intervalové zastúpenie živnostníkov v okresoch NSK

Table 3: Interval representation of tradesmen in the districts of the NSR

Okres/kraj	Interval				
	I.	II.	III.	IV.	V.
NR	4	15	14	18	10
ZM	1	10	7	9	6
TO	1	8	22	13	10
SA	0	2	4	6	1
NZ	9	25	23	4	1
KN	1	11	21	5	3
LV	14	27	35	5	8
NSK	30	98	126	60	39

Zdroj: vlastné výpočty, 2009

Obce piateho intervalu sa vyznačujú zastúpením malých obcí (Belince, Solčianky) ako aj miest (Levice, Nitra). Je tu dvanásť obcí do 499 obyvateľov, (9 obcí 500-999 obyvateľov), desať od 1000-1999 obyvateľov a päť miest kraja.

Štvrtý (60 obcí, t.z. 17% obcí kraja), tretí (126 obcí, t.z. 35,7% obcí kraja) a druhý (98 obcí, t.z. 27,8%) interval je rovnomerne rozptýlený v celom kraji, pričom sa v nich nachádza desať miest.

Z hľadiska chudoby najviac s chudobou korelujú obce prvého intervalu. Je v ňom koncentrovaných 30 obcí kraja (8,5%). Spomedzi okresov má jednoznačne výrazne najvyššie zastúpenie okres Levice (13 obcí). Početne je zastúpený aj okres Nové Zámky (9) a aj okres Nitra (4 obce). Z okresu Levice sú zastúpené predovšetkým malé obce, napr. Šalov (2,14% - najnižšia hodnota v kraji), Ondrejovce (2,25%), Lontov (2,86%), Zalaba a Sikenica (2,89%), Dolné Semerovce (3,06%), Slatina (3,77%). Obce z okresu Nové Zámky sa sústreďujú do obvodu Štúrovo - Malé Kosihy, Malá nad Hronom, Sikenička, Obid, Ľubá, Pavlová, Leľa, Bajtava, Až 67% obcí (20) tohto intervalu patrí do veľkostnej kategórie malých obcí. Ich koncentrácia vytvára výrazný pás tiahnuci sa z južnej a juhovýchodnej časti obvodu Štúrovo pozdĺž hraníc SR do priestorov juhovýchodnej časti okresu Levice. Obce sú typické vysokým podielom nezamestnaných (Obid 33,52%, Ľubá 37,19%, Bajka 49,51%, Šalov 54,15%, Ondrejovce 44,03%, Sikenica 43,02%, Zalaba 48,24% nezamestnaných), vysokým priemerným vekom (Leľa 46,04, Pavlová 42,67 rokov), nízkou mierou ekonomickej aktivity (Dolné Semerovce 34,67%, Leľa 39,65%), nízkou intenzitou obnovy bytov (Bajka, Dolné Semerovce, Slatina, Šalov, Zalaba – žiadna bytová výstavba), vysokou úmrtnosťou (Leľa 46,02‰, Malé Kosihy 19,1‰, Pavlová 18,2‰, Lontov 18,93‰) a rovnako vysokým podielom primárneho stupňa vzdelania (Šalov 64,2%, Bajka 61,86%, Sikenica 57,94%), (Veselovský, 2012).

Z celkového počtu 354 obcí NSK bolo 14,4% (51 obcí kraja) „veľmi

bohatých obcí“ s rozpätím živnostníkov od 3,33% až po 14,00% (Lužany 3,33%, Tovarníky 14,00%), s priemernou hodnotou živnostníkov 8,04%. „Bohatých obcí“ je v kraji dvakrát viac (115 obcí – 32,6%) ako „veľmi bohatých obcí“. Rozpätie živnostníkov pri „bohatých obciach“ sa zvýšilo na 14,27%, pričom je v rozmedzí 3,14 – 17,41% čo je najväčšie rozpätie zo všetkých typov obcí. Priemerný počet živnostníkov sa znížil o 0,36% na 7,68%.

Predovšetkým u veľmi „bohatých obcí“ zohrávajú iné indikátory chudoby významnejšiu úlohu ako počet živnostníkov (Bodza – neúplné rodiny 5,56%, Šrobárová – miera nezamestnanosti 19,84%, Hul - viacdetné domácnosti 10,02%). Pri veľmi „bohatých obciach“ a s častí aj pri „bohatých obciach“ je zväčša počet živnostníkov druhoradý z pohľadu významnosti ku chudobe.

Spomedzi obcí v oboch intervaloch (166 obcí) sa nájdu aj obce s malým počtom živnostníkov (pod 8,56%) (Lubá 3,14%, Devičany 4,21%). Priemerný počet živnostníkov „veľmi bohatých obcí“ a „bohatých obcí“ dosahuje 7,86%, čo je pod priemernou hodnotou počtu živnostníkov v NSK 8,56% (tab. 4 a 5).

„Prechodný typ“ obcí s počtom 111 obcí reprezentuje 31,4% obcí kraja. Obce prechodného typu mierne znížili spodnú hranicu (o 0,04%) a hornú hranicu rozpätia (o 5,35%) na 3,10 – 12,06% s priemerným počtom živnostníkov 6,85%.

Nízkym počtom živnostníkov sa vyznačovali „chudobné obce“, ktorých bolo 53 (15,1% obcí kraja) s počtom živnostníkov v rozsahu 2,75 – 11,12% (Farná 4,5%, Slatina 3,77%). Horný interval živnostníkov sa pri „chudobných obciach“ znížil a priemerný počet živnostníkov dosiahol 5,9%. Spomedzi všetkých obcí kraja dosahovali najvyššiu hodnotu nezamestnanosti „veľmi chudobné obce“ ktorých bolo v kraji 23 (6,5% obcí kraja). Aj keď hodnota rozpätia počtu živnostníkov v spodnom intervale mierne poklesla o úroveň 0,61% oproti „chudobným obciam“, hodnota horného intervalu sa zvýšila o 0,73% a rozpätie dosiahlo úroveň od 2,14 po 11,85% (Zalaba 2,89%, Šalov 2,14%). Priemerný počet živnostníkov pri „veľmi chudobných obciach“ dosiahol hodnotu len 4,68%, čím sa potvrdilo prepojenie chudoby s počtom živnostníkov.

Záver

Živnosťou sa zvyšuje príjem, znižuje nezamestnanosť a následne zvyšuje kvalita života a tým sa znižuje hrozba sklznúť k riziku chudoby. Živnostníci, na rozdiel od zamestnancov a pracovníkov na dohodu, majú na osobu výrazne vyšší finančný príjem. Práve chudoba je často spájaná s tými, ktorí sú vylúčení z pracovného trhu, práve preto sú chudobou ohrození predovšetkým nezamestnaní a najmenej ohrození sú zamestnanci a podnikatelia. Podnikateľ je spravidla menej vystavený riziku chudoby ako zamestnanec, prípadne nezamestnaná osoba. Podnikanie umožňuje osobám výrazne zvýšiť ich finančný príjem a tým odvrátiť ich prípadný prepád do skupiny obyvateľstva ohrozeného chudobou a následne zvýšiť kvalitu života.

Tab. 4: Počet živnostníkov a chudoba v „chudobných“ a „veľmi chudobných obciach“ NSK (2001 - 2008)

Table 4: Number of tradesmen and poverty in „poor“ and „very poor“ municipalities of the NSR (2001 - 2008)

obec	živnostníci %	chudoba (body) *	obec	živnostníci %	chudoba (body) *
Šalov	2,14	24,876	Svrbice	5,42	20,172
Ondrejovce	2,25	20,907	Bíňa	5,46	20,572
Malé Kosihy	2,30	20,545	Veľké Ludince	5,55	19,980
Malá nad Hronom	2,75	19,515	Málaš	5,58	18,933
Lontov	2,86	21,095	Volkovce	5,60	18,229
Klížska Nemá	2,87	21,084	Telince	5,70	18,782
Zalaba	2,89	21,029	Lok	5,78	22,394
Sikenica	2,89	21,034	Veľké Lovce	5,81	19,877
Sikenička	3,02	20,363	Bielovce	5,95	19,453
Dolné Semerovce	3,06	24,334	Vyškovce nad Ipľom	5,96	19,170
Bajka	3,08	24,716	Starý Hrádok	6,02	19,201
Obid	3,08	19,195	Vinodol	6,09	18,539
Pavlová	3,34	18,180	Jabloňovce	6,18	19,355
Choča	3,55	18,964	Mýtne Ludany	6,28	20,195
Turá	3,64	19,025	Neded	6,37	20,228
Leľa	3,74	20,717	Dolná Seč	6,39	18,456
Slatina	3,77	19,885	Kubáňovo	6,42	19,164
Bajtava	3,81	20,311	Čata	6,49	19,418
Selice	4,37	21,055	Nesvady	6,58	18,999
Kamenín	4,40	19,889	Mudroňovo	6,59	19,716
Farná	4,50	19,567	Modrany	6,60	19,753
Nový Tekov	4,50	19,215	Čaka	6,63	18,760
Holiare	4,52	18,330	Marcelová	6,83	18,814
Bruty	4,53	19,680	Šarovce	6,92	23,102
Plavé Vozokany	4,62	20,297	Salka	7,03	18,545
Rúbaň	4,64	18,281	Zemné	7,05	19,597
Melek	4,70	18,320	Pastovce	7,13	19,559
Tehla	4,70	19,383	Zlatná na Ostrove	7,18	19,766
Kukučínov	4,71	19,312	Drženice	7,44	19,009
Bajč	4,75	19,730	Pohronský Ruskov	7,45	18,114
Dulovce	4,75	20,234	Dedinka	8,06	19,573
Vrbová nad Váhom	4,81	19,745	Ardanovce	8,31	18,866
Beša	4,82	19,913	Tekovský Hrádok	8,53	18,214
Hronovce	5,14	19,121	Vlčany	9,38	18,616
Orešany	5,17	19,169	Vyšné nad Hronom	10,95	20,126
Malé Zálužie	5,20	19,550	Uhľiská	11,07	18,897
Nýrovce	5,21	19,383	Jesenské	11,12	18,804
Hájske	5,38	19,149	Žemliare	11,85	21,232

Zdroj: vlastné výpočty, 2009; * hodnoty úrovne chudoby (Veselovský, 2012)

Tab. 5: Živnostníci v NSK (2001 - 2008)

Table 5: Tradesmen in the NSR (2001 - 2008)

	počet obcí	počet obcí (%)	intervalové rozpätie počtu živnostníkov (%)	Ø počet živnostníkov (%)
veľmi bohaté obce	51	14,4	3,33 - 14,00	8,04
bohaté obce	115	32,6	3,14 - 17,41	7,68
prechodný typ	111	31,4	3,10 - 12,06	6,85
chudobné obce	53	15,1	2,75 - 11,12	5,9
veľmi chudobné obce	23	6,5	2,14 - 11,85	4,68
Spolu NSK	354	100	3,33 – 17,41	6,63

Zdroj: vlastné výpočty, 2009

Literatúra

Džambazovič, R. 2000. Metamorfózy chudoby. In Slovo II, 49, s. 6-17.

Džambazovič, R. 2004. Posun od merania chudoby k meraniu sociálneho vylúčenia. In Otázky merania chudoby. Bratislava, 2004, s. 11-24. ISBN 80-89149-02-2.

Džambazovič, R. 2007. Chudoba na Slovensku Bratislava : Univerzita Komenského, 2007. 232 s. ISBN 978-80-223-2428-1.

Chalupa, P. – Hübelová, D. 2008. Rómske etnikum na našom území. Biologie-Chemie-Zeměpis, Praha : SPN, roč. 17, 2008, č. 2, s. 99-102. ISSN 1210-3349.

Mareš, P. 1999. Sociológia nerovnosti a chudoby. Praha : Sociologické nakladatelství SLON, 1999. 241 s. ISBN 80-85850-61-3.

Michálek, A. 2000. Chudoba, jej koncepty a geografické dimenzie. In Geografický časopis, roč. 52, 2000, č. 3, s. 231-242. ISSN 0016-7192.

Michálek, A. 2004. Meranie chudoby územných celkov na príklade okresov SR. In Sociológia, roč. 36, 2004, č. 1, 104 s.

Michálek, A. 2005. Koncentrácia a atribúty chudoby v Slovenskej republike na lokálnej úrovni. In Geografický časopis, roč. 57, 2005, č. 1, s. 3-22. ISSN 0016-7192.

Radičová, I. 2001. Chudoba Rómov vo vzťahu k trhu práce v Slovenskej republike. In Sociológia, roč. 33, 2001, č. 5, s. 439-456.

Rakovská, E. 2009. Organizačná štruktúra hospodárstva – Fyzické osoby [elektronická pošta]. Správa pre: Jána Veselovského. 2009-08-12 [cit. 2013-18-11]. Osobná komunikácia.

Šolcová, L. 2012. Roma ethnicity and poverty in the Nitra Region. In Geography and Geoinformatics: Challenge for Practise and Education : Proceedings of 19th

International Conference, Brno : Masarykova univerzita, 2012. pp. 386-395. ISBN 978-80-210-5799-9.

Veselovský, J. 2012. Chudoba na príklade Nitrianskeho kraja. Nitra : UKF, 2012. 206 s. ISBN 978-80-558-0056-1.

TRADESMEN AS ONE OF THE INDICATORS OF POVERTY ON THE EXAMPLE OF THE NITRA SELF-GOVERNING REGION

Summary

In the Nitra Region, there are on average 8.56 tradesmen for 100 inhabitants in productive age and their number has an increasing trend. While in 2001, there were 7.21 tradesmen for 100 inhabitants and in 2006 it was 2.71 more which is 9.94. Overall, the number of tradesmen increased from 35,411 in 2001 to 44,933 in 2006. There was an increase of 9,445 which is a positive phenomenon in terms of poverty.

The highest number of tradesmen (above the average of the region) is in the districts of Nitra (10.26% - 11,060 tradesmen), Topoľčany (9.1% - 4,384), Zlaté Moravce (8.97% - 2,462) and Šaľa (9% - 3,148 tradesmen).

Below average values, less favorable for the development of the area, had the districts of Komárno (8.9% - 6,092), Levice (8.3% - 6,176 tradesmen) and Nové Zámky (7.74% - 7,255 tradesmen). During the period of 2001 - 2008, the lowest value was reached in 2002 in the district of Levice (6.72% - 5,041 tradesmen) and the highest value in 2006 in the district of Nitra (11.46% - 12,138 tradesmen) indicating a significant difference (4.72%). Among these districts, we can see an increasing trend of this indicator with the exception of the year 2002 when a decline was recorded in all districts. The highest proportions of tradesmen are concentrated in the north (Topoľčany District), northeast (Zlaté Moravce District), west (Šaľa District) and central (Nitra District) parts of the region. Conversely, low values allowing the creation of poverty are most represented in the east (Levice District) and southeast (Nové Zámky District - Štúrovo Territory) parts of the region. As a fragments, they can also be found in the districts of Komárno, Nitra, Zlaté Moravce, and Topoľčany - but their number is not significant (1-2 municipalities in the district).

RNDr. PaedDr. Ján Veselovský, PhD.

Katedra geografie a regionálneho rozvoja FPV UKF v Nitre

Trieda A. Hlinku 1, 949 74 Nitra

E-mail: jveselovsky@ukf.sk